

બહુવિધ પસંદગીના પ્રશ્નો

એકમ 1: નૈતિક વાર્તાઓ

ગળી વાળા શિયાળની વાર્તા (પંચતંત્રમાંથી)

1. શિયાળને ખોરાકની શોધમાં ગામમાં પ્રવેશવાનું કારણ શું હતું?

એ) મિત્રો બનાવવાની ઇચ્છા

b) ભારે ભૂખ

c) ગામ વિશે જિજ્ઞાસા

ડી) આશ્રય માટે શોધ

સાચો જવાબ: b) અતિશય ભૂખ

2. શિયાળનું શરીર વાદળી રંગમાં કેવી રીતે રંગાઈ ગયું?

એ) તે નદીમાં પડી

b) તે કાદવના ખાબોચિયામાં વળેલું હતું

c) તે વાદળી રંગના વાટમાં ફૂટી ગયો

ડી) તે પોતાને વાદળી રંગથી દોરે છે

સાચો જવાબ: c) તે વાદળી રંગના વાટમાં ફૂટી ગયો

3. શિયાળ વાદળી થઈ ગયા પછી ફૂતરાઓ તેને ઓળખી કેમ ન શક્યા?

એ) તેમની દૃષ્ટિ નબળી હતી

b) શિયાળે તેનો દેખાવ બદલ્યો

c) તેઓ વાદળી રંગથી ડરતા હતા

ડી) શિયાળ ખૂબ ઝડપથી ભાગી ગયો

સાચો જવાબ: b) શિયાળે તેનો દેખાવ બદલ્યો

4. વાદળી શિયાળએ અન્ય પ્રાણીઓને કેવી રીતે સમજાવ્યું કે તે બ્રહ્માની વિશેષ રચના છે?

એ) તેમણે તેમને તેમના શરીર પર દેવી પ્રતીક બતાવ્યું

b) તે શક્તિશાળી અને કમાન્ડિંગ અવાજમાં બોલ્યો

c) તેણે દાવો કર્યો કે બ્રહ્માએ તેને પોતાના હાથે બનાવ્યો છે

ડી) તેણે જાદુઈ યુક્તિઓ કરી

સાચો જવાબ: c) તેણે દાવો કર્યો કે બ્રહ્માએ તેને પોતાના હાથે બનાવ્યો

5. વાદળી શિયાળએ તેના રાજ્યમાં નાના પ્રાણીઓને શું સોંપ્યું?

a) શિકારની ફરજો

b) રોયલ ફરજો

c) રાજ્યનું રક્ષણ કરવું

ડી) તેની અન્ય જરૂરિયાતો પૂરી કરવી

સાચો જવાબ: ડી) તેની અન્ય જરૂરિયાતો પૂરી કરવી

6. વાદળી શિયાળ જંગલમાં અન્ય શિયાળને કેમ ટાળતું હતું?

એ) તે તેમની શક્તિથી ડરતો હતો

b) તે તેમને તેના રાજ્ય માટે અયોગ્ય માનતો હતો

c) તે પોતાનો વેશ જાળવી રાખવા માંગતો હતો

ડી) તેને અન્ય શિયાળનો સંગાથ ગમતો ન હતો

સાચો જવાબ: c) તે પોતાનો વેશ જાળવી રાખવા માંગતો હતો

7. પ્રાણીઓને વાદળી શિયાળની સાચી ઓળખ શાને કારણે થઈ?

એ) તેમના પ્રત્યેનું તેમનું વર્તન બદલાઈ ગયું

b) અન્ય શિયાળો durthi માં રડતા હતા

c) તેણે તેમની સામે કબૂલાત કરી

ડી) તેમને તેના શરીર પર એક નિશાન જોવા મળ્યું

સાચો જવાબ: b) અન્ય શિયાળો અંતરમાં રડતા હતા

8. જ્યારે પ્રાણીઓને વાદળી શિયાળની સાચી ઓળખ મળી ત્યારે તેઓએ કેવી પ્રતિક્રિયા આપી?

એ) તેઓએ તેમની પ્રામાણિકતાની ઉજવણી કરી

બી) તેઓએ તેને સજા કરવાનું નક્કી કર્યું

c) તેઓને તેના માટે દિલગીરી થઈ

ડી) તેઓએ સાક્ષાત્કારની અવગણના કરી

સાચો જવાબ: બી) તેઓએ તેને સજા કરવાનું નક્કી કર્યું

ત્રણ ધુતારા અને બ્રાહ્મણ (પંચતંત્રમાંથી)

1. બ્રાહ્મણનો વ્યવસાય શું હતો?

a) ખેડૂત

b) પુજારી

c) વેપારી

ડી) સૈનિક

સાચો જવાબ: b) પુજારી

2. શા માટે બ્રાહ્મણ નજીકના ગામમાં ગયો?

a) કરિયાણા ખરીદવા માટે

b) બલિદાન માટે બકરીની વિનંતી કરવી

c) મિત્રને મળવા માટે

ડી) ચોમાસાથી બચવા માટે

સાચો જવાબ: b) બલિદાન માટે બકરીની વિનંતી કરવી

3. બ્રાહ્મણ ઘરે જતા બકરીને કેવી રીતે લઈ ગયો?

a) તેની પીઠ પર સવારી

b) કાર્ટ સાથે બંધાયેલ

c) તેના ખભા પર

ડી) ટોપલીમાં

સાચો જવાબ: c) તેના ખભા પર

4. ત્રણ ધુતારાઓ નો હેતુ શું હતો?

a) બલિદાનમાં બ્રાહ્મણને મદદ કરવી

b) બ્રાહ્મણ સાથે તેમનો ખોરાક વહેંચવો

c) બ્રાહ્મણને છેતરવા અને બકરી લેવા માટે

d) બ્રાહ્મણને ભય વિશે ચેતવણી આપવી

સાચો જવાબ: c) બ્રાહ્મણને છેતરવા અને બકરી લેવા માટે

5. પ્રથમ ધુતારાએ બ્રાહ્મણને કેવી રીતે છેતર્યો?

a) દાવો કર્યો કે બકરી ફૂતરો છે

b) દાવો કર્યો કે બકરી મૃત વાછરડું હતું

c) દાવો કર્યો કે બકરી ગધેડો છે

ડી) દાવો કર્યો કે બકરી પવિત્ર ગાય છે

સાચો જવાબ: a) દાવો કર્યો કે બકરી ફૂતરો છે

6. પ્રથમ ધુતારા ની યુક્તિ પર બ્રાહ્મણની પ્રતિક્રિયા શું હતી?

એ) તે સંમત થયો અને બકરીને છોડી દીધી

b) તે ગુસ્સે થયો અને દલીલ કરી

c) તેણે ધુતારા ની અવગણના કરી

ડી) તેણે સલાહ માટે ઠગનો આભાર માન્યો

સાચો જવાબ: b) તે ગુસ્સે થયો અને દલીલ કરી

7. બીજા ધુતારાએ બકરી શું હોવાનો દાવો કર્યો?

એ) એક ફૂતરો

b) મૃત વાછરડું

c) ગધેડો

ડી) એક પવિત્ર ગાય

સાચો જવાબ: b) મૃત વાછરડું

8. બીજા ધુતારા ના દાવા પર બ્રાહ્મણે કેવી પ્રતિક્રિયા આપી?

એ) તે સંમત થયો અને બકરીને છોડી દીધી

b) તે ગુસ્સે થયો અને દલીલ કરી

c) તે હસી પડ્યો

ડી) તેણે સલાહ માટે ઠગનો આભાર માન્યો

સાચો જવાબ: b) તે ગુસ્સે થયો અને દલીલ કરી

9. ત્રીજા ધુતારાએ બકરી શું હોવાનો દાવો કર્યો?

એ) એક કૂતરો

b) મૃત વાછરડું

c) ગધેડો

ડી) એક પવિત્ર ગાય

સાચો જવાબ: c) ગધેડો

10. આખરે બ્રાહ્મણે બકરી સાથે શું કર્યું?

એ) બલિદાન આપ્યું

બી) તે પોતે ખાધું

c) તેને રસ્તા પર છોડી દીધો અને ઘરે ભાગી ગયો

ડી) તેને બદમાશ સાથે વહેંચી લીધી

સાચો જવાબ: c) તેને રસ્તા પર છોડી દીધો અને ઘરે ભાગી ગયો

સત્યકામ: સત્યનો શોધક (ચંદોગ્ય ઉપનિષદમાંથી)

1. વાર્તામાં સત્યકામનું પ્રાથમિક લક્ષ્ય શું હતું?

એ) માર્શલ આર્ટ શીખવી

બી) બ્રાહ્મણના સ્વભાવને સમજવું

સી) સંપત્તિ એકઠી કરવી

ડી) વિશ્વની શોધખોળ

સાચો જવાબ: B) બ્રાહ્મણના સ્વભાવને સમજવું

2. વાર્તામાં સત્યકામાની માતા કોણ હતી?

એ) ગાર્ગી

બી) જબાલા

સી) ગૌતમ

ડી) બ્રાહ્મણ

સાચો જવાબ: B) જબાલા

3. ગૌતમ ઋષિએ સત્યકામાને શું કરવાની સૂચના આપી?

એ) પર્વત પર ચઢો

બી) દિવસો સુધી ધ્યાન કરો

સી) નબળી ગાયોની સંભાળ રાખો

ડી) દૂરના ભૂમિની મુસાફરી

સાચો જવાબ: C) નબળી ગાયોની સંભાળ રાખો

4. વૈદિક ગ્રંથો અનુસાર સત્યકામાની યાત્રાનું અંતિમ લક્ષ્ય શું હતું?

એ) સંપત્તિ અને સમૃદ્ધિ

બી) ખ્યાતિ અને માન્યતા

સી) મુક્તિ અથવા મોક્ષ

ડી) શારીરિક શક્તિ અને આરોગ્ય

સાચો જવાબ: C) મુક્તિ અથવા મોક્ષ

5. સત્યકામ કથામાં કેવી રીતે જ્ઞાન પામ્યા?

એ) સખત ધ્યાન દ્વારા

બી) સંપત્તિ સંચય દ્વારા

સી) ગાયોની સંભાળ લેવી

ડી) દૂરના દેશોની મુસાફરી

સાચો જવાબ: C) ગાયોની સંભાળ લેવી

6. ગાયો સાથે સત્યકામના પરત ફર્યા પછી ગુરુએ કયા મહત્વના શબ્દો જાહેર કર્યા?

એ) "તમારી પાસે જે છે તેનાથી સંતુષ્ટ રહો."

બી) "તમે હવે એક મહાન યોદ્ધા છો."

સી) "તત્ત્વમ અસિ" અથવા "તમે તે છો."

ડી) "વધુ જ્ઞાન શોધો."

સાચો જવાબ: C) "તત્ત્વમ અસિ" અથવા "તમે તે છો."

7. ગુરુએ તે શબ્દો જાહેર કર્યા તે ક્ષણે સત્યકામ માટે શું વાસ્તવિકતા બની?

A) શ્રીમંત જમીનમાલિક બનવું

બી) તેની ઓળખ ગુમાવવી

સી) જંગલમાં ખ્યાતિ મેળવવી

ડી) સાંસારિક જીવન જીવવું

સાચો જવાબ: B) પોતાની ઓળખ ગુમાવવી

8. વાર્તાની નૈતિકતા શું છે?

A) જ્ઞાન પ્રયત્ન વિના આવે છે

બી) એકલા ગુરુ જ શિષ્યના પ્રયત્નો વિના પરિવર્તન કરી શકે છે

સી) શિષ્યએ પરિવર્તન માટે પ્રથમ પગલું ભરવું જોઈએ

ડી) જ્ઞાન માત્ર બુદ્ધિ ધરાવતા લોકો માટે જ છે

સાચો જવાબ: C) શિષ્યએ પરિવર્તન માટે પહેલું પગલું ભરવું જોઈએ

શ્વેતકેતુ: સત્યનો શોધક (ચંદોગ્ય ઉપનિષદમાંથી)

1. શ્વેતકેતુને શરૂઆતમાં શીખવા કરતાં શેમાં વધુ રસ હતો?

a) શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરવો

b) મિત્રો સાથે રમવું

c) ગુરુની સેવા કરવી

ડી) સ્વ-નિયંત્રણનો અભ્યાસ કરવો

સાચો જવાબ: b) મિત્રો સાથે રમવું

2. ઉદાલકાએ શ્વેતકેતુને યોગ્ય દિશામાં માર્ગદર્શન આપવા માટે શું સૂચવ્યું?

a) તેને તીર્થયાત્રા પર મોકલો

b) તેને લગ્ન કરવા પ્રોત્સાહિત કરો

c) જાણકાર ગુરુની નીચે અભ્યાસ કરો

ડી) સખત શારીરિક વ્યાયામમાં વ્યસ્ત રહો

સાચો જવાબ: c) જાણકાર ગુરુની નીચે અભ્યાસ કરો

3. અભ્યાસમાંથી ઘરે પરત ફર્યા પછી શ્વેતકેતુએ કઈ ગુણવત્તા દર્શાવી?

એ) નમ્રતા

b) રમતિયાળતા

c) ધમંડ

ડી) આળસ

સાચો જવાબ: c) ધમંડ

4. ઉદાલકાએ શ્વેતકેતુની આત્મજ્ઞાનની સમજણની કસોટી કેવી રીતે કરી?

a) તેને શાસ્ત્રો પર પ્રશ્નોત્તરી કરવી

b) તેને પખવાડિયા સુધી ઉપવાસ કરવાનું કહેવું

c) તેને આધ્યાત્મિક પ્રવાસ પર મોકલવો

ડી) તેને કલાકો સુધી ધ્યાન કરવાની સલાહ આપવી

સાચો જવાબ: b) તેને પખવાડિયા સુધી ઉપવાસ કરવાનું કહેવું

5. શ્વેતકેતુને તેમના ઉપવાસ અને યાદશક્તિ ગુમાવ્યા પછી શું અનુભૂતિ થઈ?

એ) મન શાશ્વત અને સ્વતંત્ર છે

b) મન દ્રવ્યનું છે

c) શરીર દ્વારા યાદશક્તિને અસર થતી નથી

ડી) ઉપવાસ માનસિક ક્ષમતાઓને વધારે છે

સાચો જવાબ: b) મન પદાર્થનું છે

6. શ્વેતકેતુએ પોતાની ચેતનાની ત્રણ અવસ્થાઓ તપાસીને પોતાના વિશે શું શીખ્યા?

a) સ્વયં સંપૂર્ણ વાસ્તવિકતાથી અલગ છે

b) આત્મા ફક્ત જાગેલી અવસ્થામાં જ હાજર હોય છે

c) સ્વયં સંપૂર્ણ વાસ્તવિકતા સાથે સમાન છે

ડી) સ્વ ચેતના સાથે અસંબંધિત છે

સાચો જવાબ: c) સ્વયં સંપૂર્ણ વાસ્તવિકતા સાથે સમાન છે

7. ઉદાલકાએ શ્વેતકેતુને શું મહાવાક્ય આપ્યું?

a) અહમ બ્રહ્માસ્મિ

b) સત્યમ શિવમ સુંદરમ

c) તત્ ત્વમ્ અસિ

d) ઓમ નમઃ શિવાય

સાચો જવાબ: c) તત્ત્વમ અસ

8. ઉદાલકાએ તમામ અસ્તિત્વના પરસ્પર જોડાણને કેવી રીતે દર્શાવ્યું?

a) ગાણિતિક સમીકરણો દ્વારા

b) શાસ્ત્રો ટાંકીને

c) પ્રકૃતિના ઉદાહરણો સાથે

ડી) ફિલોસોફિકલ ચર્ચાઓ દ્વારા

સાચો જવાબ: c) પ્રકૃતિના ઉદાહરણો સાથે

લીટલ પ્રિન્સ – નો ફાધર (સત્યની શક્તિ) (જાતક કથામાંથી)

1. બનારસના રાજાએ જંગલમાં પ્રવેશવાનું પ્રારંભિક કારણ શું હતું?

a લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રીને મળવા માટે

b પિકનિક પર જવા માટે

c બાળકને દત્તક લેવા

ડી. પોતાની જવાબદારીઓમાંથી છટકી જવા માટે

સાચો જવાબ: બી. પિકનિક પર જવા માટે

2. રાજા અને લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રીને પહેલીવાર જંગલમાં કેવી રીતે મળ્યા?

a જંગલની શોધખોળ કરતી વખતે રાજાને તે અન્યાસે મળી હતી .

b સ્ત્રી મદદ માંગવા માટે રાજા પાસે પહોંચી.

c રાજાએ તેના ગાવાના અવાજને અનુસર્યો.

ડી. તેઓ બાળપણના મિત્રો હતા જેઓ જંગલમાં ફરી ભેગા થયા હતા.

સાચો જવાબ: સી. રાજાએ તેના ગાવાના અવાજને અનુસર્યો.

3. બનારસ જતા પહેલા રાજાએ લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રીને શું આપ્યું?

a ગળા નો હાર

b એક સિઝેટ રિંગ

c સોનાના સિક્કાની થેલી

ડી. એક શાહી ઝભ્ભો

સાચો જવાબ: બી. એક સિઝેટ રિંગ

4. ગામના અન્ય બાળકોએ નાના છોકરાને કેમ ચીડવ્યો અને ખરાબ વર્તન કર્યું?

a કારણ કે તેના કોઈ મિત્રો ન હતા

b કારણ કે તેની માતાના લગ્ન થયા ન હતા

c કારણ કે તે એક રાજાનો પુત્ર હતો

ડી. કારણ કે તે અમીર હતો

સાચો જવાબ: બી. કારણ કે તેની માતાના લગ્ન થયા ન હતા

5. લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રીએ રાજાને કેવી રીતે સાબિત કર્યું કે યુવાન છોકરો તેનો પુત્ર હતો?

a શાહી ફરમાન બતાવીને

b જન્મ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરીને

c રાજાની સિઝનેટ રિંગ પ્રદર્શિત કરીને

ડી. ગામમાંથી સાક્ષીઓ લાવીને

સાચો જવાબ: સી. રાજાની સિઝનેટ રિંગ પ્રદર્શિત કરીને

6. યુવાન છોકરો તેનો પુત્ર હોવાના દાવા પર રાજાએ શરૂઆતમાં કેવી પ્રતિક્રિયા આપી?

a તેણે ખુશીથી બાળકનો સ્વીકાર કર્યો.

b તેણે શરમમાં પિતા હોવાનો ઇનકાર કર્યો.

c તેણે તરત જ છોકરાને ઓળખી લીધો.

ડી. તેણે લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રીને તેની રાણી તરીકે સ્વીકારી.

સાચો જવાબ: બી. તેણે શરમમાં પિતા હોવાનો ઇનકાર કર્યો.

7. છોકરાના વંશને સાબિત કરવા માટે લાકડા એકત્ર સ્ત્રીએ કયો પડકાર પ્રસ્તાવ કર્યો?

a છોકરાએ શાહી વંશનો પાઠ કરવો જોઈએ.

b છોકરાએ જાદુઈ યુક્તિ કરવી જોઈએ.

c છોકરાએ હવામાં ઉછળવું જોઈએ.

ડી. છોકરાએ શાહી કલાકૃતિઓ લાવવી જોઈએ.

સાચો જવાબ: સી. છોકરાએ હવામાં ઉછળવું જોઈએ.

8. યુવાન છોકરાએ તેની માતા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા પડકારનો કેવો પ્રતિભાવ આપ્યો?

a તે પડકાર ઝીલવા માં નિષ્ફળ ગયો

b તે રડવા લાગ્યો અને ભાગી ગયો.

c તે પડ્યા વિના હવામાં ઉછળ્યો.

ડી. તેણે ચેલેન્જમાં ભાગ લેવાની ના પાડી.

સાચો જવાબ: સી. તે પડ્યા વિના હવામાં ઉછળ્યો.

9. યમત્કારિક ઘટનાના સાક્ષી બન્યા પછી રાજાએ શું નક્કી કર્યું?

a તેણે છોકરાને પોતાના પુત્ર તરીકે સ્વીકાર્યો.

b તેણે લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રીને અને છોકરાને દેશનિકાલ કર્યો.

c તેણે ઘટનાની અવગણના કરી અને શાસન ચાલુ રાખ્યું.

ડી. તેણે છોકરાને જાદુગર જાહેર કર્યો અને તેને કેદ કરવાનો આદેશ આપ્યો.

સાચો જવાબ: એ. તેણે છોકરાને પોતાના પુત્ર તરીકે સ્વીકાર્યો.

10. પરિપક્વ કાઉન પ્રિન્સે દરેક માટે આદરના મહત્વ પર ભાર મૂકવા માટે શું કર્યું?

a તેણે ભવ્ય મહેલ બનાવવાનો આદેશ આપ્યો.

b તેણે તેનું સત્તાવાર શીર્ષક બદલીને "કિંગ નો-ફાધર" કર્યું.

c તે સમગ્ર રાજ્યમાં સદભાવના પ્રવાસ પર ગયો.

ડી. તેમણે અનાદર સામે કડક કાયદાઓ લાદ્યા.

સાચો જવાબ: બી. તેણે તેનું સત્તાવાર શીર્ષક બદલીને "કિંગ નો-ફાધર" કર્યું.

ગંદા સ્નાનનું પાણી (જાતક કથામાંથી)

1. શા માટે સુંદર શાહી ઘોડાએ સામાન્ય સ્નાન પૂલમાં નાહવાનો નો ઇનકાર કર્યો?

એ) તે બીમાર અને અસ્વસ્થ હતો.

b) અન્ય એક ગંદા ઘોડાએ અગાઉ ત્યાં સ્નાન કર્યું હતું, પાણીને દૂષિત કર્યું હતું.

c) માવજત કરનારાઓ ઘોડાને સંભાળવા માટે પૂરતા કુશળ ન હતા.

ડી) ઘોડો અચાનક જીદી અને બેકાબૂ બની ગયો હતો.

સાચો જવાબ: b) અન્ય એક ગંદા ઘોડાએ અગાઉ ત્યાં સ્નાન કર્યું હતું, પાણીને દૂષિત કર્યું હતું.

2. રાજાને કેવી રીતે ખબર પડી કે ઘોડાએ સ્નાન કરવાનો ઇનકાર કર્યો?

a) માવજત કરનારાઓએ રાજાને જાણ કરી.

b) ઘોડાએ રાજાને સંદેશો મોકલ્યો.

c) મંત્રીએ ઘોડાની વર્તણૂક જોઈ અને રાજાને તેની જાણ કરી.

ડી) રાજાએ પોતે ઘોડાનું નિરીક્ષણ કર્યું.

સાચો જવાબ: c) મંત્રીએ ઘોડાની વર્તણૂક જોઈ અને રાજાને તેની જાણ કરી.

3. મંત્રીએ તપાસ કરતાં ઘોડાની તબિયત વિશે શું જાણવા મળ્યું?

a) ઘોડો બીમાર હતો અને તેને તબીબી સારવારની જરૂર હતી.

b) ઘોડો સંપૂર્ણ સ્વસ્થ હતો.

c) ઘોડાને નાની ઈજા હતી જેને સારવારની જરૂર હતી.

ડી) ઘોડો ગંભીર બીમારીથી પીડાતો હતો.

સાચો જવાબ: b) ઘોડો સંપૂર્ણ સ્વસ્થ હતો.

4. મંત્રીએ શા માટે શાહી ઘોડાને નદીમાં ધોવાનું સૂચન કર્યું?

a) મંત્રી ઘોડાની તરવાની ક્ષમતા ચકાસવા માંગતા હતા.

b) મંત્રીએ વિચાર્યું કે ઘોડાને દ્રશ્ય બદલવાની જરૂર છે.

c) નદીનું પાણી નહાવાના પૂલથી વિપરીત તાજું અને સ્વચ્છ હતું.

ડી) મંત્રી માનતા હતા કે શાહી ઘોડો ઠંડુ પાણી પસંદ કરે છે.

સાચો જવાબ: c) નદીનું પાણી નહાવાના પૂલથી વિપરીત તાજું અને સ્વચ્છ હતું.

5. જ્યારે મંત્રીએ ઘોડાના વર્તન વિશે સમજાવ્યું ત્યારે રાજાએ કેવી પ્રતિક્રિયા આપી?

a) રાજા હઠીલા હોવા માટે ઘોડા પર ગુસ્સે હતો.

b) રાજાને આશ્ચર્ય થયું કે મંત્રી ઘોડાનું મન સમજી શકે છે.

c) રાજાએ મંત્રીના ખુલાસાને બકવાસ ગણાવીને ફગાવી દીધો.

ડી) રાજાએ ઘોડાને આજ્ઞાભંગ બદલ સજા કરવાનો આદેશ આપ્યો.

સાચો જવાબ: b) રાજાને આશ્ચર્ય થયું કે મંત્રી ઘોડાના મનની વાત સમજી શકે છે.

English version

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

Unit I: Moral Stories

The Story of the Blue Jackal (from Panchatantra)

1. What led the jackal to enter the village in search of food?
 - a) A desire to make friends
 - b) Extreme hunger
 - c) Curiosity about the village
 - d) A search for shelter

Correct answer: b) Extreme hunger

2. How did the jackal's body get dyed in blue color?

- a) It fell into a river
 - b) It rolled in a mud puddle
 - c) It jumped into a vat of blue dye
 - d) It painted itself with blue paint
- Correct answer: c) It jumped into a vat of blue dye

3. Why were the dogs unable to recognize the jackal after he turned blue?
- a) They had poor eyesight
 - b) The jackal changed its appearance
 - c) They were scared of the blue color
 - d) The jackal ran away too quickly

Correct answer: b) The jackal changed its appearance

4. How did the blue jackal convince the other animals that he was a special creation of Brahma?
- a) He showed them a divine symbol on his body
 - b) He spoke in a powerful and commanding voice
 - c) He claimed Brahma made him with his own hands
 - d) He performed magical tricks

Correct answer: c) He claimed Brahma made him with his own hands

5. What did the blue jackal assign to the smaller animals in his kingdom?
- a) Hunting duties
 - b) Royal duties
 - c) Protecting the kingdom
 - d) Serving his other needs

Correct answer: d) Serving his other needs

6. Why did the blue jackal avoid other jackals in the jungle?
- a) He was afraid of their strength
 - b) He considered them unworthy of his kingdom
 - c) He wanted to maintain his disguise
 - d) He didn't like the company of other jackals

Correct answer: c) He wanted to maintain his disguise

7. What made the animals realize the true identity of the blue jackal?
- a) His behavior towards them changed
 - b) Other jackals howled in the distance
 - c) He confessed to them
 - d) They found a mark on his body

Correct answer: b) Other jackals howled in the distance

8. How did the animals react when they discovered the blue jackal's true identity?
- a) They celebrated his honesty
 - b) They decided to punish him

- c) They felt sorry for him
 - d) They ignored the revelation
- Correct answer: b) They decided to punish him

The Brahmin and the Crooks (from Panchatantra)

1. What was the Brahmin's profession?
 - a) Farmer
 - b) Priest
 - c) Merchant
 - d) Soldier

Correct Answer: b) Priest
2. Why did the Brahmin visit a nearby village?
 - a) To buy groceries
 - b) To request a goat for sacrifice
 - c) To meet a friend
 - d) To escape the monsoon

Correct Answer: b) To request a goat for sacrifice
3. How did the Brahmin carry the goat on his way home?
 - a) Riding on its back
 - b) Tied to a cart
 - c) On his shoulders
 - d) In a basket

Correct Answer: c) On his shoulders
4. What was the motive of the three crooks?
 - a) To help the Brahmin with the sacrifice
 - b) To share their food with the Brahmin
 - c) To trick the Brahmin and take the goat
 - d) To warn the Brahmin about danger

Correct Answer: c) To trick the Brahmin and take the goat
5. How did the first crook trick the Brahmin?
 - a) Claimed the goat was a dog
 - b) Claimed the goat was a dead calf
 - c) Claimed the goat was a donkey
 - d) Claimed the goat was a sacred cow

Correct Answer: a) Claimed the goat was a dog
6. What was the Brahmin's reaction to the first crook's trick?
 - a) He agreed and left the goat
 - b) He got angry and argued

- c) He ignored the crook
 - d) He thanked the crook for the advice
- Correct Answer: b) He got angry and argued

7. What did the second crook claim the goat to be?

- a) A dog
- b) A dead calf
- c) A donkey
- d) A sacred cow

Correct Answer: b) A dead calf

8. How did the Brahmin react to the second crook's claim?

- a) He agreed and left the goat
- b) He got angrier and argued
- c) He laughed it off
- d) He thanked the crook for the advice

Correct Answer: b) He got angrier and argued

9. What did the third crook claim the goat to be?

- a) A dog
- b) A dead calf
- c) A donkey
- d) A sacred cow

Correct Answer: c) A donkey

10. What did the Brahmin eventually do with the goat?

- a) Sacrificed it
- b) Ate it himself
- c) Left it on the road and ran home
- d) Shared it with the crooks

Correct Answer: c) Left it on the road and ran home

Satyakama: The Seeker of Truth (from Chandogya Upanishad)

1. What was Satyakama's primary goal in the story?

- A) Learning martial arts
- B) Understanding the nature of the Brahman
- C) Accumulating wealth
- D) Exploring the world

Correct Answer: B) Understanding the nature of the Brahman

2. Who was Satyakama's mother in the story?

- A) Gargi
- B) Jabala

C) Gautama
D) Brahman
Correct Answer: B) Jabala

3. What did Sage Gautama instruct Satyakama to do in an unusual move?

- A) Climb a mountain
- B) Meditate for days
- C) Take care of weak cows
- D) Travel to a distant land

Correct Answer: C) Take care of weak cows

4. What was the ultimate goal of Satyakama's journey according to Vedic texts?

- A) Wealth and prosperity
- B) Fame and recognition
- C) Liberation or moksha
- D) Physical strength and health

Correct Answer: C) Liberation or moksha

5. How did Satyakama become enlightened in the story?

- A) Through rigorous meditation
- B) By accumulating wealth
- C) Taking care of cows
- D) Travelling to distant lands

Correct Answer: C) Taking care of cows

6. What significant words did the Master declare upon Satyakama's return with the cows?

- A) "Be content with what you have."
- B) "You are now a great warrior."
- C) "Tat Tvam Asi" or "Thou art that."
- D) "Seek more knowledge."

Correct Answer: C) "Tat Tvam Asi" or "Thou art that."

7. What became a reality for Satyakama at the moment the Master declared those words?

- A) Becoming a wealthy landowner
- B) Losing his identity
- C) Gaining fame in the forest
- D) Living a mundane life

Correct Answer: B) Losing his identity

8. What is the moral of the story?

- A) Enlightenment comes without effort
- B) The Master alone can transform without disciple's effort
- C) The disciple must take the first step for transformation
- D) Enlightenment is only for those with intelligence

Correct Answer: C) The disciple must take the first step for transformation

Shvetaketu: The Seeker of Truth (from Chandogya Upanishad)

1. What was Shvetaketu initially more interested in than learning and wisdom?
 - a) Studying scriptures
 - b) Playing with friends
 - c) Serving the guru
 - d) Practicing self-control

Correct Answer: b) Playing with friends

2. What did Uddalaka suggest to guide Shvetaketu in the right direction?
 - a) Send him on a pilgrimage
 - b) Encourage him to marry
 - c) Study under a knowledgeable guru
 - d) Engage in rigorous physical exercises

Correct Answer: c) Study under a knowledgeable guru

3. What quality did Shvetaketu display after returning home from his studies?
 - a) Humility
 - b) Playfulness
 - c) Arrogance
 - d) Laziness

Correct Answer: c) Arrogance

4. How did Uddalaka test Shvetaketu's understanding of the knowledge of the Self?
 - a) Quizzing him on scriptures
 - b) Asking him to fast for a fortnight
 - c) Sending him on a spiritual journey
 - d) Advising him to meditate for hours

Correct Answer: b) Asking him to fast for a fortnight

5. What realization did Shvetaketu have after his fast and the loss of memory?
 - a) The mind is eternal and independent
 - b) The mind belongs to matter
 - c) Memory is unaffected by the body
 - d) Fasting enhances mental abilities

Correct Answer: b) The mind belongs to matter

6. What did Shvetaketu learn about the Self through examining his three states of consciousness?
 - a) The Self is separate from the Absolute Reality
 - b) The Self is only present in the waking state
 - c) The Self is identical with the Absolute Reality
 - d) The Self is unrelated to consciousness

Correct Answer: c) The Self is identical with the Absolute Reality

7. What Mahavakya did Uddalaka impart to Shvetaketu?

- a) Aham Brahmasmi
- b) Satyam Shivam Sundaram
- c) Tat Tvam Asi
- d) Om Namah Shivaya

Correct Answer: c) Tat Tvam Asi

8. How did Uddalaka illustrate the interconnectedness of all existence?

- a) Through mathematical equations
- b) By quoting scriptures
- c) With examples from nature
- d) Through philosophical debates

Correct Answer: c) With examples from nature

Little Prince No - Father (The Power of Truth) (from Jataka Katha)

1. What was the initial reason the King of Benares entered the forest?

- a. To meet the firewood woman
- b. To go for a picnic
- c. To adopt a child
- d. To escape from his responsibilities

Correct Answer: b. To go for a picnic

2. How did the king and the firewood woman first meet in the forest?

- a. The king stumbled upon her while exploring the woods.
- b. The woman approached the king to seek help.
- c. The king followed the sound of her singing.
- d. They were childhood friends reunited in the forest.

Correct Answer: c. The king followed the sound of her singing.

3. What did the king give to the firewood woman before leaving for Benares?

- a. A necklace
- b. A signet ring
- c. A bag of gold coins
- d. A royal robe

Correct Answer: b. A signet ring

4. Why did the other kids in the village tease and mistreat the little boy?

- a. Because he had no friends
- b. Because his mother was not married
- c. Because he was the son of a king
- d. Because he was rich

Correct Answer: b. Because his mother was not married

5. How did the firewood woman prove to the king that the young boy was his son?
- a. By showing a royal decree
 - b. By presenting a birth certificate
 - c. By displaying the king's signet ring
 - d. By bringing witnesses from the village

Correct Answer: c. By displaying the king's signet ring

6. How did the king initially respond to the claim that the young boy was his son?
- a. He happily accepted the child.
 - b. He denied being the father out of embarrassment.
 - c. He immediately recognized the boy.
 - d. He embraced the firewood woman as his queen.

Correct Answer: b. He denied being the father out of embarrassment.

7. What challenge did the firewood woman propose to prove the boy's lineage?
- a. The boy should recite royal lineage.
 - b. The boy should perform a magic trick.
 - c. The boy should levitate in the air.
 - d. The boy should bring royal artifacts.

Correct Answer: c. The boy should levitate in the air.

8. How did the young boy respond to the challenge posed by his mother?
- a. He failed to meet the challenge.
 - b. He started crying and ran away.
 - c. He levitated in the air without falling.
 - d. He refused to participate in the challenge.

Correct Answer: c. He levitated in the air without falling.

9. What did the king decide after witnessing the miraculous event?
- a. He acknowledged the boy as his son.
 - b. He banished the firewood woman and the boy.
 - c. He ignored the incident and continued ruling.
 - d. He declared the boy as a magician and ordered his imprisonment.

Correct Answer: a. He acknowledged the boy as his son.

10. What did the mature crown prince do to emphasize the importance of respect for everyone?
- a. He ordered the construction of a grand palace.
 - b. He changed his official title to "King No-father."
 - c. He went on a goodwill tour across the kingdom.
 - d. He imposed strict laws against disrespect.

Correct Answer: b. He changed his official title to "King No-father."

Dirty Bath Water (from Jataka Katha)

1. Why did the fine royal horse refuse to be washed in the usual bathing pool?
 - a) It was sick and unwell.
 - b) Another dirty horse had bathed there earlier, fouling the water.
 - c) The groomers were not skilled enough to handle the horse.
 - d) The horse had suddenly become stubborn and unmanageable.Correct Answer: b) Another dirty horse had bathed there earlier, fouling the water.

2. How did the king come to know about the horse's refusal to be bathed?
 - a) The groomers informed the king.
 - b) The horse sent a message to the king.
 - c) The minister noticed the horse's behavior and reported it to the king.
 - d) The king observed the horse himself.Correct Answer: c) The minister noticed the horse's behavior and reported it to the king.

3. What did the minister find out about the horse's health when he investigated?
 - a) The horse was sick and needed medical attention.
 - b) The horse was perfectly healthy.
 - c) The horse had a minor injury that required treatment.
 - d) The horse was suffering from a serious illness.Correct Answer: b) The horse was perfectly healthy.

4. Why did the minister suggest washing the royal horse up the river?
 - a) The minister wanted to test the horse's swimming abilities.
 - b) The minister thought the horse needed a change of scenery.
 - c) The river water was fresh and clean, unlike the bathing pool.
 - d) The minister believed the royal horse preferred cold water.Correct Answer: c) The river water was fresh and clean, unlike the bathing pool.

5. How did the king react when the minister explained the horse's behavior?
 - a) The king was angry at the horse for being stubborn.
 - b) The king was amazed that the minister could understand the horse's mind.
 - c) The king dismissed the minister's explanation as nonsense.
 - d) The king ordered the horse to be punished for disobedience.Correct Answer: b) The king was amazed that the minister could understand the horse's mind.

સવિસ્તાર સમજૂતી વાળા પ્રશ્નો

(1) 'ગળી થી રંગાયેલો શિયાળ' વાર્તા નો કેન્દ્રવર્તી વિચાર ની ચર્ચા કરો.

(2) 'જે અતરંગ માણસોને દૂર કરે છે અને બહારના માણસોને અતરંગ ભણાવે છે તેનો નાશ થાય છે' - આ વિધાનની 'ગળીથી રંગાયેલો શિયાળ' વાર્તાના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો

(3) 'ગળી થી રંગાયેલા શિયાળો' વાર્તા ના પાત્ર લેખન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો

(4) 'ત્રણ ધુતારા અને બ્રાહ્મણ'ના કથાનક ની ચર્ચા કરો

(5) ઉત્તમ બુદ્ધિવાળા અને ઉત્તમ વિજ્ઞાનવાળા મનુષ્ય પોતાનાથી વધુ બુદ્ધિશાળી શત્રુઓ ને પણ પરાજિત કરી શકે છે. ઉપરોક્ત વિધાનની ચર્ચા 'ત્રણ ધુતારા અને બ્રાહ્મણ' ના સંદર્ભમાં કરો

(6) 'ત્રણ ધુતારા અને બ્રાહ્મણ'ના કેન્દ્રવર્તી વિચારની ચર્ચા કરો

(7) 'ત્રણ ધુતારા અને બ્રાહ્મણ' વાર્તા ને પોતાના શબ્દોમાં વર્ણવો

(8) સત્યકામના પાત્રમાં રહેલી સત્યતા, સરળતા, નિખાલસતા અને સહજતા થી નોંધ લખો

(9) “વિદ્યા પ્રાપ્તિ માટે ભારતીય દર્શનમાં કોઈ જાતિભેદ વર્ણભેદ નથી. ગુરુ વચનમાં શ્રદ્ધા, બ્રહ્મચર્ય અને ગૌ સેવા વિદ્યા મેળવવાનો ઉત્તમ માર્ગ છે.”- ઉપરોક્ત વિધાનની ચર્ચા ‘સત્ય કામ સત્ય ના શોધક’ ના સંદર્ભમાં કરો

(10) સત્યકામની ગુરુ નિષ્ઠા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો

(11) પિતા ઉદ્દાલક મુનીદ્વારા શ્વેતકેતુને અપાયેલ બ્રહ્મજ્ઞાન અને બ્રહ્માંડની અખંડિત સમગ્ર જ્ઞાન વિશે નોંધ લખો

(12) “આત્મજ્ઞાન અને આત્મ અનુભૂતિ સર્વો વ્યાપી બ્રહ્મનો બોધ કરાવે છે”- ઉપરોક્ત વિધાનની શ્વેતકેતુ ના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો

(13) શ્વેતકેતુ ના પાત્ર વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો

(14) “ગુરુ જ પરમજ્ઞાનનો સાચો સ્ત્રોત છે”- ઉપરોક્ત વિધાનને શ્વેતકેતુના સંદર્ભમાં ચર્ચા

(15) ‘લીટલ પ્રિન્સ નો ફાધર’માં પ્રગટ થતી સત્ય અને શક્તિ નું નિરૂપણ કરો

(16) ‘લીટલ પ્રિન્સ નો ફાધર’માં અભિવ્યક્ત થયેલા માતૃપ્રેમનું નિરૂપણ કરો

(17) 'લીટલ પ્રિન્સ નો ફાધર'ના કેન્દ્ર વર્તી વિચારની ચર્ચા કરો

(18)'ડર્ટી બાથ વોટર' માં વ્યક્ત થયેલી સ્વચ્છતાના મૂલ્યવર્ધન વિશે નોંધ લખો

(19)'ડર્ટી બાથ વોટર' ના કેન્દ્રવર્તી વિચારની ચર્ચા કરો

Q.2 ટૂંક નોંધ લખો

અહિંસા

સત્ય

અસ્તેય

બ્રહ્મચર્ય

અપરિગ્રહ

શૌચ

સંતોષ

તપ

સ્વાધ્યાય

ઈશ્વર પ્રનીધાત

Long Questions

- (1) Discuss the central idea of the story 'The Story of the Blue Jackal' .
- (2) "He who neglects the near ones and embraces the outsiders is destroyed" Discuss this statement in the context of 'The Story of the Blue Jackal' .
- (3) Write a detailed note on the characterization of 'The Story of the Blue Jackal' .
- (4) Discuss the narrative of 'The Brahmin and the Crooks'
- (5) "Humans with great intelligence and excellent science can defeat enemies who are more intelligent than themselves". Discuss the above statement with reference to 'The Brahmin and the Crooks'
- (6) Discuss the central idea of the 'The Brahmin and the Crooks'
- (7) Narrate the story 'The Brahmin and the Crooks' in your own words
- (8) Write a detailed note on the truthfulness, simplicity, openness in the character of Satyakama
- (9) "There is no caste discrimination in the Indian philosophy for the attainment of Vidya. Faith in Guru Vachan, Brahmacharya and Gau Seva is the best way to acquire Vidya." Discuss the above statement with reference to 'Satya Kama- the Seeker of Truth'

(10) Write a detailed note on Satyakam's Guru Nishtha .

(11) Write a note on Brahmgyan and holistic knowledge of the universe imparted to Shvetaketu by Muni Uddalak.

(12) "Self-knowledge and self-realization lead to the enlightenment of the all-pervading Brahman." Discuss the above statement with reference to Shvetaketu.

(13) Write a detailed note on the character of Shvetaketu.

(14) "Guru is the true source of supreme knowledge"- Discuss the above statement with reference to 'Shvetaketu'

(15) Describe the power of truth as manifested in 'Little Prince- No-Father'

(16) Describe the motherly love expressed in 'Little Prince- No Father'

(17) Discuss the central idea of 'Little Prince - No Father'

(18) Write a note on the significance of sanitization as expressed in 'Dirty Bath Water'.

(19) Discuss the central idea of 'Dirty Bath Water'

Q.2 Write a short note

Non-violence

Truthfulness

Abstinence from theft

Celibacy

Non- possessiveness

Cleanliness

Contentment

Austerity

self-observation

Self surrender to divinity